

Op ooghoogte

De kinderen leren een precies aangegeven standpunt toepassen; afsnijding en overlapping

Door het kelderraam, 11-12 jaar

onderwerp

winkelstraat
vanuit kelderraam

techniek

kleurpotlood

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Na alle hoge standpunten van les 1, 2, en 3, zijn we nu aangeland op de begane grond; bij het eerste onderwerp van deze les zelfs iets lager! Dit is de meest dagelijkse normale positie, maar juist daarom, zo blijkt telkens uit de praktijk, letten de kinderen minder op hoe alles er dan precies uit ziet. Naar het gewone wordt doorgaans oppervlakkig gekeken. De situatie is té vanzelfsprekend! Het doel van deze les blijkt dan ook duidelijk uit de keuze van het onderwerp. We kiezen het onderwerp zó dat het kijken minder vanzelfsprekend wordt (bijv. vanuit een kelderraam) of zó dat de kijkhoogte heel nadrukkelijk meedoet (bijv. door de raamspijlen). In beide gevallen krijgt een gewone situatie meer aandacht en 'ontdekken' de kinderen hele gewone dingen. Deze opdracht gaat op een concrete manier uit van een groot verband tussen zien en tekenen. Dit alles dwingt tot intensief, bewust kijken. Omdat de dingen van dichtbij groot in beeld komen nemen we als materiaal kleurpotlood, zodat opvallende details vooraan mogelijk zijn.

Begeleiding

Wat zie je allemaal voorbij komen als je in een drukke (winkel)straat langs de kant zit? Je ziet winkelende echtparen, moeders met kinderwagens, mannen met honden, kinderen op skate-boards of rolschaatsen, mensen met fietsen aan de hand, joggers en politieagenten.

Maar hoe zou alles eruit zien als je door een raam zou kijken dat net boven de grond zit. Een kelderraam of een raam van een sousterrain dus. Ineens worden die dingen interessanter doordat ze anders in beeld komen. De benen vooraan zie je tot kniehoogte en van heel dichtbij. De schoenen zijn heel duidelijk (veters, stiksel). Wat zijn er veel verschillende soorten schoeisel: laarzen, sandalen, trimschoenen. Ineens zie je veel meer sokken! Broekspijpen kunnen lang, kort, nauw en wijd zijn. Een fietswiel komt half in beeld met het ventiel en de spaken goed zichtbaar. Een hondje snuffelt aan het raam of erger.... het 'heft' zijn pootje.

Alles ziet er ineens anders uit, door de kijkhoogte. De onderkanten van de boompjes, de zitbanken, de bloemen in de bakken en de bestrating. Door gerichte vragen van de leerkracht zullen deze en nog andere dingen door de kinderen naar voren gebracht worden. We letten er vooral op dat alles bekeken wordt in verband met het standpunt. De tekening beslaat precies het hele raam, zodat afsnijdingen extra duidelijk naar voren komen. Wordt de ruimtelijke werking van de tekening hierdoor versterkt?

Als er moeilijkheden ontstaan bij het tekenen van (onder)benen helpen de kinderen elkaar door voor elkaar te poseren. Op de goede hoogte bijv. op een tafeltje, bekijken ze hoe benen, sokken en schoenen eruit zien in diverse loopstanden. Denk ook aan de richting, niet iedereen loopt dezelfde kant op in een winkelstraat. Bij de evaluatie bekijken we of de tekeningen aan elkaar zouden passen. Ondanks het gelijke standpunt van alle tekeningen zullen er toch nog vele (kleinere) verschillen zijn.

onderwerp

uitzicht

techniek

(kleur)potlood

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Zelfs een heel gewone situatie, zoals het naar buiten kijken door het klasseraam, kan een leuk accent krijgen in verband met de kijkhoogte. Door de vensterbank en het raamkozijn er nadrukkelijk bij te tekenen wordt het standpunt van de kijker heel duidelijk. Als we precies op ooghoogte een leuke pop voor het raam hangen, wordt dit nog nadrukkelijker.

Door het klasseraam, 12 jaar

De kinderen gebruiken het glas als een tafereel waar alles op geprojecteerd wordt. Dit helpt enorm mee om de juiste verhoudingen en posities van de dingen te bepalen; je wordt je bewust van je eigen standpunt.